

Projektredovisning Distum – Navigation

Projektets titel: Navigation
Projektledare: Myrthel Brander
myrthel.brander@tbv.se
tel: 040 – 690 19 00

Kontaktperson: Maria Wilhelms
maria.wilhelms@tbv.se
tel: 040 – 690 19 35

Projektets nätadress: www.tbv.se/navigation

Del I

Projektets syfte och process:

Syfte och mål:

Alla har olika förutsättningar, behov och målsättningar med sina studier. För att kunna tillgodose individens egna önskemål har TBV som mål att i största möjliga utsträckning även kunna erbjuda distansutbildningar med flexibla kursstarter, individuell studietakt samt anpassad studiemiljö i form av t ex studiecentra. Dessa ska finnas där de studerande finns. Fysiska träffar minskar flexibiliteten för på grund av avstånd, därför är det viktigt att kunna ha tillgång till centra på olika orter när behovet uppstår. Vi ska under projektet hitta former för hur man skapar olika centra samt utbilda ledare inom studieförbunden i distansmetodik. För att skapa större tillgänglighet ska vi samarbeta med lokala aktörer som t ex bibliotek.

Vilka av projektmålen har uppnåtts?

Genomförd utbildning för utbildare/ledare

Kontakt nät skapat med bl a två bibliotek intresserade av lärcentra. Dessa två valda efter diskussioner med länsbiblioteket i Skåne.

Vilka problem har uppstått?

Utbildningen för ledare erbjöds alla studieförbund(11 stycken) i Malmö. Likaså inbjöds TBV medlemsförbund att delta med sina kursledare. Intresset var svalt och flera menade att man inte hade behov eller redan hade genomfört utbildningar för sina ledare.

Hur hanterades problemen?

Vi erbjöd andra i vårt nätverk att delta och fick då två ledare från ett studieförbund, ABF från en annan ort (Trelleborg).

Då det gällde lärcentran hann vi inte bygga upp det stora nätverk som vi tänkt i hela Skåne. Det finns ett intresse från biblioteken, speciellt de mindre, och vi tror att i framtiden kommer de att kunna vara en samarbetspart till studieförbunden.

Positiva erfarenheter av arbetsprocessen?

Själva ledarutbildningen var en spännande och annorlunda upplevelse för alla involverade. Hela utbildningstiden som var 20 veckor, med 17 träffar varav 6 fysiska, var en lärandeprocess. Vår ursprungliga projektledare, som var den som initierade Navigation, hann byta arbetsgivare och arbetsuppgifter men var ändå delaktig i starten av själva

projektet. Genom hennes kontakter rekryterades Myrthel Brander för att leda Navigation. Utbildningen blev ett lärande för hela gruppen inklusive projektledaren.

Vad vill ni ge för råd till andra utifrån era erfarenheter?

Att starta projekt som har en annorlunda karaktär än den gängse modellen innebär ett litet större motlut än vanligt. Det gäller att inte tappa sugen och engagemanget, både från lednings-styrgruppshåll till deltagare i projekt. Tiden är också en avgörande faktor. Distansutbildning tar minst lika mycket tid som traditionell undervisning, vilket många inte tycks tro är fallet. Deltagare missbedömer sina möjligheter till att använda de verktyg som erbjuds samt att läsa den litteratur och göra de arbetsuppgifter som ingår. Ett alltför vanligt svar på frågan varför man inte klarat av/gjort saker är bristen på tid.

Rådet blir alltså: Förankra väl i alla led och se till att tid för uppgiften finns.

Ledning och styrning av projektet

Beskriv och motivera er strategi för ledning och styrning av projektet

Den administrativa och ekonomiska delen av projektet har Maria Wilhelms ansvarat för.

Den operativa delen av projektet har Myrthel Brander handhaft i egenskap av projektledare, vilket har inneburit följande:

- handledare för utbildningsdelen av Navigation (även deltagare eftersom processen i sig ger mycket utrymme för lärande)
- Informationsspridning gällande projektet till andra studieförbund (även Danmark), folkhögskolor, kommunala skolväsendet, företag samt bibliotek.

Har strategin fungerat?

Ja. Regelbundet har projektledaren avrapporterat och diskuterat strategier och frågeställningar med Maria Wilhelms. Några större problem har det inte varit när det gäller denna del. Förtroendet mellan projektledaren och Maria Wilhelms har varit stort och därför har frågor lösts på ett snabbt och effektivt sätt.

Vilka problem har uppstått?

Projektledaren blev sjuk en längre period och då kunde vi snabbt ta hjälp av den som initierat projektet från början. Det är dock svårt att hålla ett projekt levande om en så tongivande person som projektledaren blir sjuk.

Vad vill ni ge för råd till andra utifrån era erfarenheter?

En tanke kan vara att dela på ledarskapet av ett projekt för att det inte ska vara så sårbart. Det är inte lätt för någon utomstående att sätta sig in i och leda ett projekt som är i fulllo gång. Ges möjligheter tycker vi att två bör dela på projektledarskapet.

Tidsplan

Håller tidsplaneringen?

Tidsplaneringen håller inte varför tiden utökats med 3 månader. Att leda utbildningsdelen tog så mycket tid att de kontaktnät som skulle knytas krävde extra tid.

Vilka problem har uppstått?

På grund av projektledarens arbetsbörda lades lärcentra/nätverksdelen på sparlåga till förmån för utbildningsdelen som då pågick. Samtidigt insåg alla inblandade att utbildningen tog väsentligt mer tid än beräknat från början.

Hur hanterades problemen?

Projektet fortsatte ytterligare 3 månader för att satsa på lärcentra/nätverksdelen.

Ekonomi

Eventuella större förändringar i budget?

De medel som avsattes för att utveckla lärcentra har inte nyttjats i den utsträckning som projektet önskade. Det har inte funnits behov, från deltagare, att få tillgång till datorer ute i kommunerna, varför denna del endast utvecklats i några få kommuner på prov.

Kontakt med Distum

Har kontakten med Distum fungerat beträffande frekvens?

Navigations kontaktperson är Cecilia Möller, som i egenskap av Distumrepresentant har varit ett STORT stöd för projektet och Myrthel Brander. Hon har uppmuntrat till möten med andra distansutbildningsprojekt och dess representanter.

Vilka önskemål finns vad gäller kontakter med Distum?

Det var mycket positivt att möta en person så nära rent fysiskt som vi fick möjlighet att göra. För oss, som inte arbetar i Stockholm, är det en värdefull "service" att ha en person som kan svara på frågor och vara en stötta när det gäller att driva projekt som vi kanske inte själva har så stor erfarenhet av.

Kommunikationsformer

Hur har projektets deltagare kommunicerat med varandra?

I utbildningsdelen har kommunikationen skett via plattformen "Projektplatsen", MSN samt First Class.

I övrigt har deltagare och andra involverade använt fysiska avrapporteringsmöten, telefon samt e-post.

Vilka var motiven för detta?

När det gäller utbildningsdelen var det att pröva på kommunikation via webben.

I övrigt har vi använt det som varit mest lämpligt för frågans art.

Hur har det fungerat?

Det fanns lite tekniska problem i början av utbildningsdelen men dessa löstes av gruppen internt som ett led i lärandet.

Vad vill ni ge för råd till andra utifrån era erfarenheter?

När man arbetar med datorer och internet är det bra att förbereda sig på att problem av olika art uppstår. Det är bra att planera någon form av support från början för att underlätta.

Informationsspridning om projektet

Beskriv och motivera er strategi för informationsspridning inom den egna organisationen?

Projektledaren har haft kontakt med och träffat TBVs nationella projektledare för distansutbildning (i Stockholm) Ulla Laurin och därefter Lars Strandberg. Skälet var att skapa en helhetsbild av resurserna inom organisationen samt att sprida de erfarenheter som görs inom Navigation angående möjligheten att använda sig av en "plattformsoberoende utbildning".

Möten samt konferenser med andra som visat intresse inom organisationen från norr till söder. Bl a var projektledaren i Luleå på både TBV och på Framnäs och Sunderbyns folkhögskolor. Där presenterades Navigation samtidigt som vi tog del av deras erfarenheter.

Projektledare var också i Sollefteå vid samma tillfälle och presenterade Navigation för TBV Sollefteå och Dan-Inge Persson.

Slutligen var projektledare på besök på Den svensk-finska folkhögskolan i Haparanda. Där diskuterade gemensamma erfarenheter tillsammans med bl a Sari Angeri och Eivor Olofsson. Intervjuer gjordes också med flera lärare som arbetade på skolan.

Navigation har också presenterats för Voksen Pedagogisk Center VPC i Köpenhamn.

Versamhetsledaren Jytte Green har bl a haft tillgång till och kunnat medverka på Projektplatsen och i chatten på MSN.

Sune Holgersson På Medborgarskolan har också med intresse följt och tagit del av Navigation.

Beskriv och motivera er strategi för informationsspridning till övriga landet?

Projektledaren har rest tillsammans med Cecilia Möller upp till Norrland och där träffat andra projektledare inom olika distansutbildningsprojekt. Detta var mycket lärorikt och givande för henne som ”ny” inom distansutbildningsvärlden. Mötena med dessa personer gav utrymme för inhämtning av kunskap samt även att sprida information om Navigation och vi arbetat inom detta projekt.

Distansutbildningsdelen hade pågått mycket längre i de norra delarna av landet och de har längre erfarenhet. Det var nyttigt att ta del av detta samt att få nya uppslag som direkt kunde användas i projektet.

Vilka resultat har ni uppnått relaterat till informationsspridningen?

Kontakt nät har utökats avsevärt både internt och externt. Kunskapen kring distansutbildning har ökat och fördjupats samt insikten om vilka alternativ det finns när en utbildning ska starta både vad gäller ämnen och tillvägagångssätt.

Del II

Pedagogiska utgångspunkter

Målsättningar?

Målet var att nå yrkesverksamma utbildare/ledare som vill genomföra ut sina utbildningsinsatser, oavsett ämne, till sina framtida elever/studenter/deltagare via distansmetodiken.

Vi hade deltagare/ledare från studieförbund, medlemsförbund samt från Kunskapslyftet med olika ämnesansvar.

Vilka målsättningar har uppnåtts?

Vi fick deltagare från olika verksamheter men trodde ändå att många fler skulle vilja vara med. Erfarenheten som gjordes var att distansmetodik var ett spännande arbetssätt som de gärna skulle vilja använda. Möjligheten och förutsättningarna till detta ligger i att verksamhetsplanering och arbetsorganisation ger ledaren tillräckligt med tid för att planera och förbereda en distansutbildning. Deltagarna fick pröva på olika verktyg men behöver nu tid att praktisera och tillämpa metodiken och dessa verktyg eller andra.

Lärares/ledares uppgifter och arbetssätt

Målsättningar?

Att leda och guida deltagarna, inte att undervisa i traditionell mening.

Beskriv och motivera strategin för att uppnå målsättningarna

Handledaren var även deltagare i den dynamiska process som lärandet blir i just denna form av utbildning.

Handledaren fick det pedagogiska materialet av ansvarig person (den som initierade projektet) inför varje virtuell och fysisk träff. Hon gick igenom detta och arbetsuppgifterna med deltagarna. På detta sätt fick alla lära samtidigt och delta i processen. Det var också en förutsättning då ansvarig person hade fått ett annat arbete och inte kunde leda projektet som tänkt från början.

Vilka målsättningar har uppnåtts?

Projektledaren fick mycket ökade och fördjupade kunskaper som hon engagerat brinner för och på olika sätt berättar och inspirerar andra att pröva på.

All dokumentation som gjordes i Navigation finns tillgänglig på TBV.s klontor i Malmö. Här finns t ex en CD rom med allt, arbetsuppgifter, chatter samt projektredovisningar, som lades upp på internet på Projektplatsen och på MSN.

Vilka problem har uppstått?

Projektledaren ifrågasattes hårt vid några tillfällen då deltagarna hade svårt att se projektledaren som en del av lärandeprocessen och inte den som hade total kunskap om allt som skulle genomföras.

Hur hanterades problemet?

Det blev diskussion och klargörande av vikten att alla är en del av och har ansvar för lärandeprocessen. Allas åsikter och erfarenheter var av vikt och värdefulla, d v s projektledarens roll var att handleda och guida och inte att förmedla. Studiecirkeln grundläggande metodik och förutsättningar var stommen i projektet.

Vad vill ni ge för råd till andra utifrån era erfarenheter?

Det är svårt att genomföra ett projekt där lärandet är allas egna ansvar. Det blir tydligt i en utbildning som denna, varför det kanske syns mycket tydligare än i andra sammanhang. Det är viktigt att vara tydlig från början angående vad som förväntas av ledare respektive deltagare. Vi trodde att vi var tydliga men troligen inte tillräckligt. Sätt också tydliga gränser vad gäller tillgänglighet. När och hur ofta bör jag som deltagare förvänta mig svar.

Studerande/deltagarroll

Målsättningar?

Att ge en sådan överskådlig utbildning så att deltagarna själva fick kunskaper nog att starta egna distansutbildningsprojekt med sina deltagare/elever.

Detta gjordes genom att gå igenom följande:

Pedagogik:

- Traditionell vs PBL
- Lärarens/ledarens ”nya” roll
- Elevens/deltagarens ansvar för eget lärande

Metodik:

- Olika utbildningsplattformar och dess pedagogiska uppbyggnad

Teknik:

projektplatsen.com
msn.com
anyday.com
driveway.com
msn-webbgroups

Att under utbildningen ha ett delprojekt där Navigations deltagarna själva rekryterade 3 – 4 personer som ny distansutbildningsdeltagare, för att kunna lägga upp ett kursinnehåll/administrera/skaffa egna erfarenheter som distansledare. Vid utbildningens genomförande hade de inte tid att göra detta men med den nya kunskapen vet TBV att flera numera efter projektet slut har prövat distansmetodik i sin undervisning.

Beskriv och motivera strategin för att uppnå målsättningarna

Deltagarna har haft stort inflytande över innehållet och aktivt påverkat utbildningen. Detta för att tillgodose de behov som deltagarna uttryckte.

Vissa delar som moderatorskap och problembaserat lärande har diskuterats och gått igenom mera noggrant.

Vilka problem har uppstått?

Delprojektet genomfördes aldrig under projekttiden eftersom deltagarna upplevde att "tiden inte räckte till".

Hur hanterades problemet?

I stället för delprojektet genomfördes mer djuplodande inhämtning av vissa avsnitt från kursen som deltagarna själva efterfrågade.

Vad vill ni ge för råd till andra utifrån era erfarenheter?

Var tydlig från början med tidsangivelserna. Se till att deltagarna har för studiernas skull lämplig tid avsatt. Om inte tiden finns rinner gärna ett projekt som detta ut i sanden då det kräver egen självstudietid för att på ett bra sätt kunna vara delaktig i diskussionerna i chatten. Har man inte hunnit inhämta faktakunskapen, som ska diskuteras, blir dialogen mellan deltagarna haltande.

Kommunikationsformer: Projektgrupp – studerande

Målsättningar?

Projektledare (tillika handledare i detta fall) har haft kontakt, via msn-mess, så gott som dagligen från början. Därefter blev det mindre och mindre efter hand som deltagarnas vana och säkerhet byggdes upp.

Beskriv och motivera strategin för att uppnå målsättningarna

Desto mer deltagaren använder de tekniska verktygen, desto mer ökar säkerheten och välbefinnandet över hur enkelt det är att kommunicera via nätet.

Vilka målsättningar har uppnåtts?

Deltagarna blev säkrare och började "kräva" mer!

Kommunikationsformer: Organisation av studerandes kommunikation

På vilket sätt har projektet organiserat kommunikationen studerande emellan?

Målsättningar?

Via mail och realtidskommunikationsverktyget "MSN-messenger".

Beskriv och motivera strategin för att uppnå målsättningarna

Att på ett lätt sätt kunna nå varandra och diskutera problem eller frågor som uppstått.

Vilka målsättningar har uppnåtts?

Deltagarna har haft mycket kontakt via MSN-messenger och efter mer kontinuerligt användande såg deltagaren möjligheten att på ett enkelt sätt kommunicera oberoende av tid och rum. Det blev också mer naturligt att kommunicera på detta vis under perioden.

Vilka problem har uppstått?

Det har varit de tekniska bitarna som inträffade i början.

Den egna organisationens brandväggar och dyl har hindrat liksom osäkerheten i när msn av olika anledningar har haft tjänsten avstängd eller nerlagd.

Hur hanterades problemet?

När det gällde brandväggar m m har IT-personal sett till att ”öppna upp” så deltagarna har kommit åt msn.

Vad det gäller msn var det bara att acceptera. Fanns inget att göra.

Vad vill ni ge för råd till andra utifrån era erfarenheter?

Att inte vara beroende av ett kommunikationsverktyg. När man använder IT som verktyg finns alltid möjligheten att tekniken ska ”strula”. Vilken back-up har man om inte den överenskomna kommunikationsvägen fungerar bör vara kartlagt och kommunicerat till deltagarna vid kursstart. Fungerar inte chatten hur kommunicerar vi då?

Studerande valmöjligheter – Tid?

Målsättningar?

Navigationsutbildning innebar följande:

17 stycken träffar varav 6 stycken (35%) var fysiska. Samtliga träffar, både virtuella och fysiska, var obligatoriska.

Alla träffar har varit i diskussionsform i realtid.

Beskriv och motivera strategin för att uppnå målsättningarna

Schemat var klart vid kursstart och deltagarna skulle därför kunna planera sin tid på ett sådant sätt att man kunde delta vid träffarna.

Inför varje träff fick deltagarna ut uppgifter och material som sedan diskuterades i realtid.

Dels genom chatt-diskussioner på nätet eller i fysiska träffar.

Schemat för träffarna hade följande strategi:

Träff 1 och 2 är fysiska – lära känna varandra och diskutera förväntningar och förutsättningar.

Träff 3 är virtuell – se till att de tekniska lösningarna fungerar och att fungerar för deltagarna.

Därefter varannan gång fysisk varannan gång virtuell efter uppgjort schema.

Avslutningsvis enbart virtuella träffar samt en avslutning.

Vilka målsättningar har uppnåtts?

De ovannämnda då alla träffar genomförts.

Vilka problem har uppstått?

Problemen som uppstått har varit tiden. Vissa deltagare har schemat till trots inte kunnat delta vid varje träff.

Under projektets gång har deltagare fått andra arbetsuppgifter och därmed ett omstrukturerat schema.

Hur hanterades problemet?

Navigations schemalagda tider har flyttats för att möjliggöra för alla att kunna delta.

Vad vill ni ge för råd till andra utifrån era erfarenheter?

Om distansundervisning ska fungera är frågan om gemensamma tider på detta sätt är genomförbart. Det bästa vore förstås om var och en studerade när den ville. Vad man förlorar då är den gemensamma diskussionen vilket var ett klar målsättning i vårt projekt att ha. Vi tror ändå att det var för många gemensamma träffar. De bör minskas ner till kanske hälften.

Studering valmöjligheter – Plats?

Målsättningar?

Att på sin arbetsplats eller hemifrån kunna studera och närvara vid träffarna.

Beskriv och motivera strategin för att uppnå målsättningarna

Att deltagarna skulle ges förutsättningar att arbeta med och närvara vid träffarna på arbetstid då det ligger i den egna organisationens intresse att vidareutveckla personalen.

Vilka målsättningar har uppnåtts?

Deltagarna fick studera på sin arbetstid men det var med olika förutsättningar. Det fungerade mer eller mindre bra då de ibland inte hade någon som tog hand om t ex egna elever.

Vilka problem har uppstått?

De fick inte vara ifred vid t ex träffar då de satt på arbetsplatsen, arbetskamrater såg inte virtuella träffar som någon ”seriöst”. Deras studerande togs inte på allvar.

Hur hanterades problemet?

Deltagaren fick efter egen förmåga sätta sina egna gränser, förtydliganden gjordes också från projektledaren vilket innebar att man faktiskt deltog i en utbildning fast man inte var närvarande i ett och samma rum. I gruppen fast en gemenskap och förståelse för varandras situation vilket innebar att deltagarna med varandras stöd i stort sett klarade av hela utbildningen ändå.

Vad vill ni ge för råd till andra utifrån era erfarenheter?

Var tydliga på de arbetsplatser där det finns deltagare i en utbildningssituation av denna karaktär. Fortfarande är okunskapen stor och informationen innan start till kollegor och andra är mycket viktig.

Möjligen ska deltagaren sitta i ett annat rum för att markera att man inte är ”där”.

Studering valmöjligheter – vad gäller individuella studier och studier i grupp

Har den studerande haft möjlighet att välja att studera individuellt eller i grupp?

Studierna var individuellt upplagda men därefter diskuterade gruppen gemensamt vilket krävde närvaro samtidigt. Dock ej på samma plats då diskussionen genomfördes via chat vid de flesta tillfällena.

Vilka var motiven för ert val?

Deltagarna ska i egen takt och vid egen vald tidpunkt sätta sig in i och läsa, förbereda arbetsuppgifter. För att bekräfta och få andra infallsvinklar på kunskapen har sedan gemensam diskussion genomförts. Viktigt har dock varit att betona den lärande processen för alla där ingen har de ”rätta” svaren.

Vilka problem har uppstått?

Att vissa deltagare vid det gemensamma tillfället inte hade läst igenom och gjort de förväntade arbetsuppgifterna. Man hade då ingen gemensam bas att diskutera utifrån.

Hur hanterades problemen?

Vi har försökt att ge den som inte hunnit tid att snabbt sätta sig in materialet. Projektledaren har också försökt att stötta och få deltagarna att se sin egen del i lärandet. Det är bara deltagaren själv som kan planera sin egna tid, men tyvärr har de flesta haft alldeles för mycket att göra i sitt arbete.

Vad vill ni ge för råd till andra utifrån era erfarenheter?

Att återigen betona att studera på distans är minst lika tidskrävande som att sitta i ett klassrum. Fördelen är att du själv planerar din studietid utifrån din egen vardag. Vi tror dock att många underskattar den tid det tar.

Studierande valmöjligheter – vad gäller individuella studier och studier i grupp

Målsättningar?

Att få en bred kunskap om distansutbildning och dess möjligheter. Det handlar om ”Den egna individens ansvar över sin kunskapsinhämtning”.

Beskriv och motivera era strategier för att uppnå målsättningarna?

Genom de läs- och arbetsuppgifter som deltagarna skulle göra fick de en insikt om vad som finns och därefter kunde de söka mer information på egen hand eller i gruppen. I utbildningens genomförandefas har deltagarna haft möjlighet att påverka innehållet för att det ska vara så givande som möjligt.

Vilka målsättningar har uppnåtts?

Vid diskussionstillfällena har deltagarna, trots det som tidigare nämnts om inläsning av materialet, haft livliga och engagerande diskussioner som lett till ytterligare frågeställningar kring den fråga man studerat. Vi har uppnått en nyfikenhet och grundkunskap i möjligheten att arbeta med distansutbildning som ytterligare ett verktyg i sitt arbete som lärare/ledare. Det var mycket positivt med deras väldigt olika bakgrund som gav ytterligare en spännvidd och andra insikter i lärandet.

Vilka problem har uppstått?

Från start fanns en oerhörd vilja att ”lära”, men efter någon månad mattades denna vilja av, kan ha berott på att jul och nyår kom emellan.

Hur hanterades problemet?

Tankarna med delprojektet där deltagarna skulle lägga upp en egen distansutbildning fick läggas åt sidan. I stället fördjupade man sig i andra delar av utbildningsinnehållet.

Vad vill ni ge för råd till andra utifrån era erfarenheter?

Gör hellre flera delprojekt än ett stort som löper över en längre tid. Var beredd på att göra förändringar i en processutbildning som denna.

Åtgärder för att skapa studiemiljö för studerande

Deltagarna har arbetat från sina arbetsplatser eller från sina hemdatorer.

Kontakt och stöd till studerande har getts via projektledaren som peppat och i princip dagligen varit tillgänglig för frågor och diskussioner med deltagarna.

Slutord

Navigation gav mycket nya kunskaper om distansutbildningens möjligheter och svårigheter. All dokumentation finns kvar och erfarenheterna lever vidare med de ledare som deltog i utbildningen. I fortsättningen vill TBV erbjuda kurser i distansmetodik / pedagogik enligt Navigations grundtankar. Vi kommer dock att erbjuda utbildningen i två steg, del 1 och 2. Intresse finns också från våra kollegor i Danmark att samarbeta kring frågor inom distansmetodik. En fortsättning kommer säkert att på något sätt att involvera våra ledarkollegor på andra sidan sundet.